набуття знань та навичок, воно також передбачає мобілізацію знань, навичок, ставлення та цінностей для вирішення комплексних, складних завдань та вимог, що постають перед людиною в сучасному світі. Європейський Парламент і Рада Європейського Союзу 22 травня 2018 року затвердили Європейську Рамку ключових компетентностей для навчання впродовж життя. В оновленій Рамці було дано визначення поняття «ключові компетентності», як такі компетентності, які потрібні всім індивідуумам для особистісної реалізації та розвитку, працевлаштування, соціальної інтеграції, сталого способу життя, успішного життя в суспільстві, управління здоровим способом життя та активного громадянства. Документ встановлює загальне розуміння ключових компетентностей, необхідних сьогодні та в майбутньому для подальшого соціально-економічного розвитку європейських суспільств. Наголошено, що ключові компетентності розвиваються в процесі навчання протягом усього життя шляхом формального, неформального та інформального навчання.

Виявлено, що компетентнісний підхід є провідною освітньою інновацією останнього десятиріччя, що активно впроваджується в освітній процес розвинених країн Європи та світу. Сьогодні в багатьох європейських країнах зміст освіти спрямований на розвиток ключових компетентностей в учнів. Впровадження ключових компетентностей в освітній процес та здійснення відповідного моніторингу якості освіти в європейських країнах відбувається послідовно, системно, водночас з урахуванням національних процесів реформування в кожній країні.

Констатовано, що крім цифрових навичок, актуальними є також такі навички, як адаптивність, комунікація та навички співпраці й роботи у команді, критичне мислення, навички підприємництва, креативність, уміння вчитися та вміння організовувати власну роботу. Щоб відповісти на виклики майбутнього, школа має зосередитися крім ключових компетентностей, також на розвитку міждисциплінарних компетентностей, елементи яких мають бути включені у викладання кожного предмета.

Зроблено висновок, що загальною тенденцією застосування на практиці компетентнісного підходу у державах-членах ЄС є посилення на всіх етапах вивчення основних предметів, які сприяють набуттю ключових компетентностей учнів, а також подальше удосконалення міжпредметного підходу та інших сучасних методів навчання.

ДО ПИТАННЯ ПРО ІННОВАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЄС

А.П. Джурило,
кандидат педагогічних наук

Виявлено, що в умовах швидкого старіння знань лише відкриті до інновацій школи можуть ефективно функціонувати у місцевій та регіональній освітній екосистемах. Проте як в Україні, так і у країнах ЄС школи все ще залишаються

оплотом застарілої практики, що обмежує їхню здатність розвивати навички завтрашнього дня.

З'ясовано, що не зважаючи на те, що інновації в школах відбуваються на мікрорівні (на рівні школи) та не нав'язуються «згори», міністерства освіти та політичні лідери відіграють значну роль для стимулювання інноваційної діяльності освітніх закладів.

Констатовано, що стимулювати інноваційну діяльність, тим самим забезпечуючи належну якість освіти, можна, якщо: дати керівникам шкіл переконливе бачення майбутнього; ставити перед школами амбітні цілі, щодо впровадження інновацій; надавати можливості автономії, вибору та конкуренції; розширювати можливості ініціаторів змін; приймати можливі ризики; винагороджувати успіх.

Встановлено, що успішне впровадження інновацій відбувається лише у контексті сталого формування та розвитку знань, яке вимагає зовнішніх партнерів для шкільних мереж, що сприяє динаміці знань та колективному навчанню. Тож школам потрібні партнери для впровадження інновації та забезпечення високої якості освітніх результатів.

Визначено, що якісне навчання в інноваційному середовищі базується на таких принципах: якісне інноваційне середовище навчання визнає учнів як основних учасників, заохочує їх активну участь в освітньому процесі і розвиває у дітей розуміння їх приналежності до цього процесу; середовище навчання засноване на соціальній природі освітнього процесу та активно заохочує до співпраці всіх його учасників; вчителі-професіонали добре обізнані з інструментом мотивації учнів та ключовою роллю емоцій у досягненні результатів навчання; навчальне середовище дуже чутливе до індивідуальних відмінностей учнів, зокрема до раніше засвоєних / не засвоєних ними знань; навчальний процес має бути збалансований, без надмірного навантаження: освітній процес реалізуються в умовах точних очікувань та використовує стратегії оцінювання, що відповідають цим очікуванням; особлива увага приділяється формуванню зворотного зв'язку між учасниками; середовище навчання сприяє «горизонтальній взаємодії» між різними сферами знань, суспільством зокрема, та світом загалом.

Зроблено висновок, що запорукою якості освітнього процесу є інтегрована шкільна модель, що передбачає: створення та підтримку безперервного професійного розвитку персоналу; сприяння командному навчанню та співробітництву; формування культури досліджень та інновацій; розбудову системи збору та обміну знаннями; навчання у взаємодії із середовищем; формування та стимулювання лідерства.

ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У США

С.М. Кравченко,
кандидат історичних наук

Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягають у тому, що автором у контексті теми НДР *проаналізовано* такі поняття як «освітня інновація»